

Memòria 2020

Fundació Ferrer i Guàrdia

www.ferrerguardia.org
936 011 644
fundacio@ferrerguardia.org
C/Avinyó 44, 1r. 08002 Barcelona

Índex

1. Presentació	5
2. Missió, visió i valors institucionals	8
3. Resum de projectes	10
4. Participació i associacionisme	12
5. Joventut	23
6. Laïcitat, drets civils i pensament crític	31
7. Llegat de Ferrer i Guàrdia	41
8. Informe econòmic	46
9. Comunicació	48
10. Qui som?	50
11. Treball en xarxa	53

01

Presentació

*Joan-Francesc
Pont i Clemente*
President

Sílvia Luque Delgado
Directora

El 2020 ha estat un any marcat per la pandèmia; tan sols els dos primers mesos es van desenvolupar amb una certa normalitat, tot i que aviat van començar a arribar rumors i al nostre voltant anaven “passant coses”. Davant aquesta amenaça, a la Fundació vam començar a preparar-nos per una eventual necessitat de fer treball a distància. Mentre fèiem la sessió de formació per aprendre el funcionament de les eines que havíem implementat, als nostres smartphones va arribar la notícia que el Conseller Bargalló anunciava el tancament d'escoles per l'endemà. Va ser en aquella reunió de formació que tot va donar un tomb i en la que vam haver de prendre la decisió que el teletreball començava al dia següent. Dos dies més tard es declarava l'estat d'alarma.

Per tothom han estat uns mesos molt complicats, d'incertesa, d'experimentar la vulnerabilitat de les nostres societats desenvolupades, d'experimentar un fenomen tan crític i global, de posar en valor el nostre sistema públic de salut, de constatar la importància de la multiplicitat de funcions socials que desenvolupa l'escola...

Durant aquesta convulsió d'esdeveniments la Fundació ha continuat la seva tasca diària. Hem pogut continuar la nostra feina perquè han estat molt pocs

els projectes que s'han aturat. Sí que hi ha hagut una davallada de nous encàrrecs, però hem aprofitat aquest moment per obrir debats sobre allò que estava succeint i que ens preocupava enormement: com l'afectació en els i les joves de la pandèmia tant en la situació laboral, com en l'educativa, com en el fet que tots els recursos, tots els espais de suport havien quedat tancats. Un altre fenomen al que hem dedicat molts esforços durant aquest 2020 és a la denúncia de les bretxes digitals i a posar sobre la taula la necessitat del seu abordatge, perquè aquestes no només són el resultat de desigualtats socials, sinó que al seu torn les incrementen. Així mateix, hem parat atenció al teixit associatiu i a la seva afectació per la Covid, hem continuat reivindicant un Estat i una educació laica i donant a conèixer la figura de Ferrer i Guàrdia.

En llegir la memòria veureu que el nivell d'activitat, de projectes, és molt similar al d'altres anys malgrat que s'han transformat plenament les metodologies de treball i tot s'ha hagut de traslladar a nous formats, a formats digitals.

Cal agrair enormement a tot l'equip l'esforç que ha fet durant el 2020 per donar el millor de si mateixos

tot i la complexitat de cadascuna de les situacions personals que han hagut d'abordar per la pandèmia i el confinament.

I aquest any, seguint un dels bons costums del vicepresident de la Fundació i perquè aquest any ha cobrat un sentit rotund, volem fer un agraïment molt especial als fills i filles de les persones de l'equip, que en la situació més estricta de confinament han hagut de renunciar als seus pares i mares durant bona part de la jornada per tal que aquests tiressin endavant aquest projecte. Per això, volem agrair molt especialment a l'Antonio, al Txescu, a la Itzel, a l'Arión, a l'Andreu, a la Ivet, al Roc, a la Leia i a la Irene la seva paciència i la seva generositat.

02

Missió, visió i valors institucionals

La Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia és una entitat sense afany de lucre que des de 1987 treballa en els àmbits de laïcitat, joventut, educació, participació democràtica, ciutadania europea i polítiques públiques, generant coneixement, aportant propostes estratègiques i assessoraments a les administracions públiques i donant suport al moviment associatiu, per tal de promoure l'emancipació ciutadana, d'acord amb els ideals ferrerians de lliurepensament, autonomia, igualtat i cohesió social.

La Fundació serà un *think tank* de referència en la recerca, l'assessorament i el disseny de polítiques públiques vinculades a l'educació, la joventut, la laïcitat i les llibertats, fomentant l'emancipació i la participació ciutadana activa i crítica.

Aprofundiment democràtic i associacionisme

En el marc de l'impuls del debat sobre la plena democràcia, oferim eines de construcció d'un espai cívic comú i respectuós, sense hegemonies ni adscripcions imposades, i que cerqui constantment el dret de cada individu a la llibertat i a la felicitat.

Educació

Propugnem l'enfortiment i la protecció de l'educació en general i de l'escola pública en particular, influint en el disseny de les polítiques públiques d'educació i transmetent coneixement a les generacions més joves amb l'edició de materials, estudis i activitats adreçades a l'administració pública i al teixit associatiu. Col·laborem i mantenim vincles amb els moviments de renovació pedagògica i les entitats de formació de mestres, d'adults i d'educació en el lleure i reivindiquem el llegat pedagògic de Ferrer i Guàrdia.

Apoderament juvenil

Fomentem l'apoderament de la joventut com a mecanisme de superació de les desigualtats i per oferir eines que permetin als joves millorar les seves condicions d'emancipació.

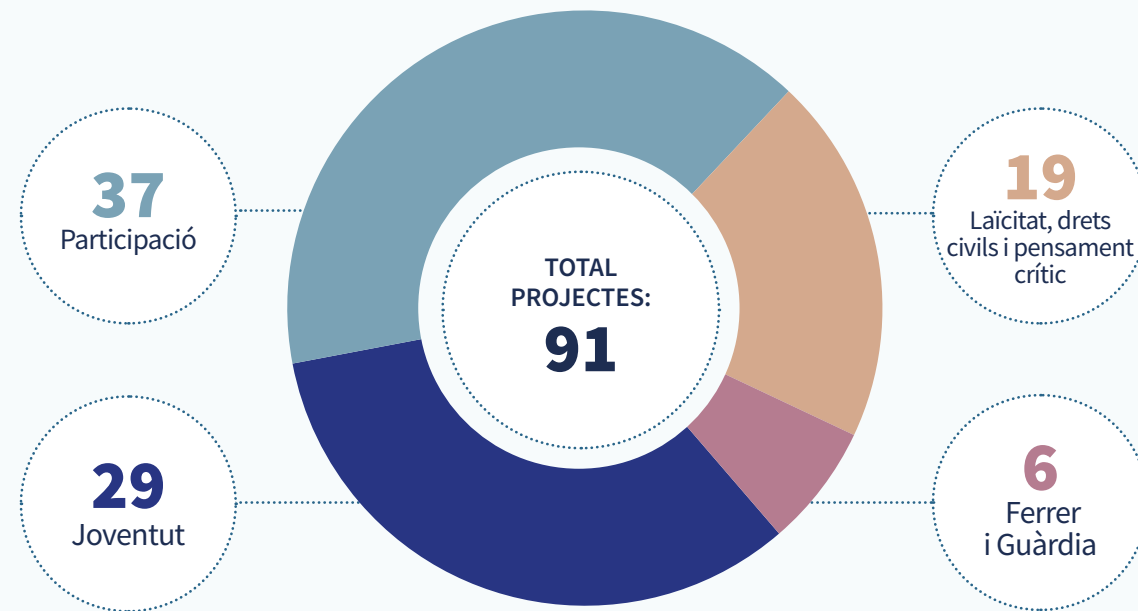
Laïcitat i pensament crític

Defensem la idea de llibertat de consciència individual i l'existència d'un espai públic compartit en condicions d'igualtat i lliure d'imposicions dogmàtiques.

03

Resum de projectes

PROJECTES SEGONS ÀMBIT

PROJECTES SEGONS TIPUS

04

Participació i associacionisme

Què fem?

- Oferim **assessorament en la planificació estratègica** de reglaments de participació, plans estratègics de subvencions i la gestió d'espais de participació.
- **Analitzem dades de l'associacionisme i els processos participatius** per oferir estudis que aprofundeixin en la qualitat democràtica, identificant necessitats i reptes, i elaborant propostes de millora tant dels processos participatius, com del suport associatiu.
- **Dissenyem i dinamitzem processos participatius** per a la coproducció de polítiques i planificacions estratègiques amb la inclusió de tots els agents, combinant les sessions presencials amb l'ús de plataformes digitals (Decidim). **Dinamitzem espais i òrgans de participació** perquè esdevinguin espais de democratització de la política i espais de diàleg i debat per traslladar les demandes i propostes de la ciutadania a les institucions públiques.
- **Promovem la qualitat democràtica** mitjançant la reflexió, l'estudi i l'operativització a partir d'eines i indicadors.
- **Impulsem l'associacionisme** com a mecanisme per fomentar la participació ciutadana a través de la cooperació mútua, la formació i la cessió d'espais.

Des dels seus inicis, la Fundació Ferrer i Guàrdia ha promogut **l'apoderament i la implicació ciutadana en els afers col·lectius**. Aquesta implicació té diverses formes. Tradicionalment, s'ha articulat a partir de les organitzacions de la societat civil i és per això que una de les línies principals de la Fundació és el **suport associatiu**. Aquest es concreta en la cessió del patrimoni de la Fundació per a l'ús per part de les entitats, en el foment de l'associacionisme i en la generació i transmissió del coneixement a les associacions per al seu enfortiment.

Així mateix, fem incidència a les administracions públiques i els poders polítics per tal que donin suport a aquestes iniciatives. En els darrers anys, les institucions públiques també han fet un gir per obrir nous espais per a la informació, el debat, la deliberació i la interlocució directa amb els ciutadans/es, fent un salt qualitatiu a la hibridació de processos i al foment de **plataformes digitals de participació**. Les línies de treball de la Fundació cobreixen ambdós camps, ja sigui mantenint el suport a l'associacionisme transformador i impulsant la vertebració i cooperació de la societat civil, o generant eines per dur a terme processos participatius d'iniciativa institucional, tot promovent la qualitat democràtica dels processos en els quals intervenim. La situació de pandèmia provocada per la Covid-19, ha marcat els ritmes de participació durant el passat any. Si bé el primer trimestre vam poder acompanyar processos participatius de gran envergadura, com els primers **Pressupostos Participatius de l'Ajuntament de Barcelona**, aquests van quedar aturats durant la pandèmia perquè la complexitat de la situació social empenyia a posar

per davant altres prioritats i a reprendre els processos quan es tingués la garantia que la ciutadania podia participar.

Tot i això, passats els moments més durs de confinament i de crisi sanitària, molts dels projectes de participació ciutadana es van reprendre o iniciar en formats totalment nous, en format telemàtic. Aquest fet ha suposat una **readaptació de totes les maneres de treballar**: de les eines que hem fet servir, de les dinàmiques que hem utilitzat. Aquesta adaptació als nous formats i a les noves eines ha estat possible perquè s'ha fet una gran feina d'equip. Com a síntesi d'aquest treball de revisió d'eines i de metodologies volem destacar la publicació que hem elaborat per encàrrec de la Diputació de Barcelona sobre *Eines digitals per a la participació ciutadana*.

Volem destacar també que hem volgut estar a **primera línia analitzant la situació d'afectació que ha experimentat el teixit associatiu**, quines ha estat les seves necessitats i com s'ha adaptat per donar resposta a les necessitats dels seus associats/ades o de les persones a les que atenen. Hem volgut ser ràpids en identificar necessitats, tendències i en fer propostes per tal d'evitar els impactes negatius en el teixit associatiu. El resultat d'aquesta feina han estat diverses recerques, publicacions i seminaris sobre l'afectació de la Covid, al teixit associatiu o a l'acció subvencional.

Val a dir que malgrat tot, el 2020 ha estat l'any que més projectes hem desenvolupat en l'àmbit de la participació ciutadana.

DINAMITZACIÓ DE PROCESSOS I ESPAIS PARTICIPATIUS

L'àmbit de la dinamització de processos i espais participatius és un dels que agrupa més projectes aquest 2020. En aquest àmbit podem diferenciar tres grups de projectes: els vinculats a la **dinamització de la plataforma Decidim**, el disseny i dinamització de **processos participatius** (amb un objecte concret i delimitats en el temps), i la **dinamització d'òrgans i d'espais de participació** (amb objectius d'implicació de la ciutadania més generals i amb durada temporal indeterminada, o determinada per la contractació, però no per la finalització de l'objecte de participació).

Plataforma de participació ciutadana Decidim

La plataforma de participació ciutadana Decidim és una xarxa política per prendre decisions de manera lliure i segura. Dissenyada amb codi lliure, creix a partir de les contribucions de la comunitat de desenvolupadors. Serveix tant per a facilitar la participació des de les administracions públiques com des de les entitats cíviqes. Des de la Fundació administrem la plataforma Decidim en diversos projectes, el que implica assessorament a la definició dels processos o espais de participació en la plataforma i l'administració i gestió de la mateixa per a fer-los possible. Durant el 2020 hem desenvolupat projectes d'administració de la

plataforma per a administracions i per a entitats. A l'Ajuntament de Barcelona formem part de l'equip de suport del Decidim en un servei d'assessorament i acompanyament a les àrees de l'Ajuntament que volen desenvolupar processos participatius a través del Decidim.Barcelona, i també gestionem la instància *multitenant* que ofereix l'Ajuntament de Barcelona a entitats i organitzacions per promoure la participació interna de les entitats.

En el marc d'aquests dos projectes amb l'Ajuntament de Barcelona hem acompanyat 64 processos i òrgans de participació i hem assessorat a 41 entitats.

També les entitats per iniciativa pròpia poden instal·lar-se una instància pròpia de Decidim. Aquest és el cas de l'organització UCLG, que agrupa més de 400 municipis de tot el món, i que dinamitzem des de la Fundació.

El fet que la participació presencial s'hagi vist pràcticament impossibilitada per les mesures sanitàries ha provocat que moltes administracions i entitats haguessin de buscar solucions per poder complir les seves obligacions de participació. Aquest fet ha incrementat les demandes i l'interès per la plataforma Decidim, que ofereix múltiples oportunitats des del programari lliure. De forma que pràcticament la totalitat dels processos participatius que desenvolupem i que descrivim a continuació també tenen la seva expressió a la plataforma Decidim.

Dinamització de processos participatius

Al llarg del 2020 hem dissenyat i dinamitzat diversos processos participatius, en els que mirem d'aplicar criteris de qualitat democràtica. Destaquem els serveis desenvolupats al voltant dels primers **Pressupostos Participatius de l'Ajuntament de Barcelona**. Concretament hem desenvolupat tres serveis: el de **suport i coordinació de la dinamització dels processos participatius del Pla d'Actuació Municipal 2020-2023 amb pressupost participatiu**, així com la dinamització dels processos participatius del districte de **Sant Martí** i de **Sants-Montjuïc** d'aquest mateix procés. Aquest procés es va veure interromput per la pandèmia i s'ha recuperat posteriorment amb modificacions i amb una intensificació de la participació digital a través de la plataforma Decidim.barcelona. També a la ciutat de Barcelona hem contribuït al desenvolupament dels processos participatius per a l'elaboració del Pla de Barris del Raval, del Poble-sec i del Besòs i el Maresme, aquests en un format híbrid, amb sessions presencials i participació telemàtica a través de la mateixa plataforma.

També hem dissenyat i dinamitzat els **pressupostos participatius Joves de Castellbisbal**, aquest procés s'ha desenvolupat íntegrament a la plataforma Decidim que ofereix la Diputació de Barcelona.

Òrgans i espais de participació

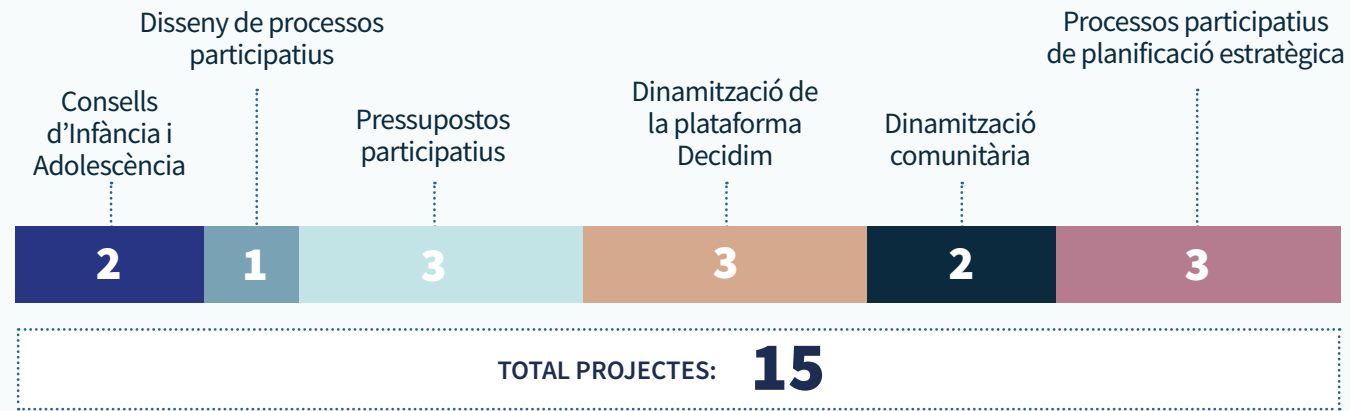
Des de la Fundació dinamitzem dos **Consells d'Infants i Adolescents**, el de **Sant Joan Despí** i el de **Terrassa**. El primer es va iniciar de forma presencial i es va transformar a formats telemàtics un cop iniciada la pandèmia. La importància dels Consells com a espais d'expressió de les necessitats i inquie-

tuds dels infants i adolescents va fer pertinent la seva recuperació en aquest nou format.

En tots aquests processos ha estat important l'acompanyament als i les participants per garantir la seva participació en aquests espais, per a superar els obstacles de les bretxes digitals i les dificultats tècniques.

Durant el 2020 també hem donat suport a la transformació a formats telemàtics dels Consells de Barri de Barcelona. I hem donat continuïtat a la dinamització de la Taula Comunitària del Coll.

En el marc de la pandèmia han emergit nous projectes d'autoorganització ciutadana per donar resposta a les nombroses necessitats sorgides en el nou context. La Xarxa de suport mutu de Vallcarca n'és un exemple, que amb posterioritat ha comptat amb col·laboració de l'administració. La Fundació ha rebut l'encàrrec de posar-se al servei d'aquest espai autoorganitzat.

PLANIFICACIÓ ESTRATÈGICA

Els plans estratègics de subvencions són un instrument de planificació de polítiques públiques que tenen com a objecte fomentar una activitat d'utilitat pública o d'interès social o de promoció d'una finalitat pública, l'obligatorietat de la seva elaboració queda recollida a la Llei 38/2003 de 17 de novembre General de Subvencions. El 2020 hem fet actuacions de millora de l'acció subvencional vinculades als Plans Estratègics de Subvencions a L'Hospitalet de Llobregat i a Sant Feliu de Llobregat.

A iniciativa pròpia i per tal de millorar el seguiment i l'avaluació dels Plans Estratègics hem creat una eina d'avaluació a partir del disseny d'indicadors i de la creació de l'instrument per recollir-los i analitzar-los de forma automatitzada.

ESTUDIS I PUBLICACIONS

—● Guia de reptes i propostes per fer front a les conseqüències de la COVID-19 des de l'acció subvencional

En el marc de la conjuntura provocada per la Covid-19, el desplegament de l'**acció subvencional** de les administracions locals també s'ha vist afectat. Per aquest motiu, la Fundació Ferrer i Guàrdia va obrir un espai de trobada amb les administracions locals per compartir experiències i treballar els reptes que planteja el desenvolupament de l'acció subvencional en el marc de la declaració de l'estat d'alarma i les conseqüències derivades de la Covid-19.

A partir del debat amb una trentena de professionals d'ajuntaments i consells comarcals, s'ha elaborat aquest document que aborda els principals reptes de l'acció subvencional en el marc de la Covid-19, així com reflexions sobre les mesures de flexibilització de l'acció subvencional.

Aquesta guia dona continuïtat als treballs realitzats recentment per la Fundació per a la millora de l'acció subvencional i que es varen concretar en la *"Guia per a la millora de l'acció subvencional i el foment de la transparència. Propostes per a l'àmbit local"*

● El Panoràmic 2019. L'economia de les associacions catalanes

Estudi sobre la realitat i necessitats del teixit associatiu català. L'estudi desenvolupat durant el 2020 ha tingut una aproximació qualitativa i s'ha enfocat de l'economia de les associacions catalanes i, específicament, de les associacions de base amb pressupost inferior a 15.000€, que representen el 42% del total.

L'estudi mostra la dificultat que troben les associacions per al compliment de la normativa fiscal, econòmica i comptable.

Les entitats posen de manifest, una vegada més, una gran capacitat de reacció i d'adaptació a la situació generada per la pandèmia, una gran resiliència i un reforç de la flexibilitat.

Estudi realitzat conjuntament amb Fundació Pere Tarrés, l'Observatori del Tercer Sector i liderat pel Consell d'Associacions de Barcelona (CAB).

[Descarrega't l'estudi](#)

● Diagnosi de les subvencions per a la realització de projectes, activitats i serveis Ajuntament de Barcelona 2020

Amb l'objectiu de millorar els serveis adreçats a les associacions de la ciutat i de fer propostes d'incidència política, el Consell d'Associacions de Barcelona (CAB), amb la col·laboració de la Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia, realitza des del 2013 aquest informe. El document té la voluntat de generar un coneixement sobre els requeriments i criteris per a l'atorgament de subvencions en el marc de la convocatòria de concurs públic i elaborar propostes per a la millora de l'acció subvencional a la ciutat de Barcelona.

● Impacte de la Covid-19 a les entitats de Barcelona. Segona Enquesta

Aquest informe encarregat per l'Espai Torre Jussana té com a objectiu generar coneixement sobre les conseqüències de la pandèmia a la realitat associativa a la ciutat de Barcelona. En els resultats de l'enquesta es destaca que més d'un 72% de les entitats han reduït la seva activitat. La majoria han hagut d'adaptar les seves actuacions a la nova realitat. Un dels reptes per a l'adaptació ha estat la digitalització. La pèrdua de la presencialitat també ha afectat l'economia de les entitats.

● Anàlisi comparada de processos de pressupostos participatius

En aquesta recerca hem analitzat de forma comparada els dissenys i execucions dels pressupostos participatius de diferents municipis que han portat a terme pressupostos participatius en els darrers anys en l'àmbit català.

● Quaderns de Participació ciutadana. Eines digitals per a la participació ciutadana

El 2020, arran de la pandèmia de la Covid-19, hem experimentat una acceleració de la digitalització dels processos en tots els àmbits de la vida quotidiana: relacional, educatiu, laboral... Aquesta transformació també ha afectat la participació ciutadana i ens interpel·la a revisar els instruments dels quals disposem per traslladar a l'entorn digital allò que fèiem en l'entorn presencial i a pensar en les noves oportunitats que ofereix aquesta transició.

L'objectiu d'aquest quadern que hem elaborat des de la Fundació per encàrrec de la Diputació de Barcelona és donar a conèixer algunes eines en línia que poden facilitar la participació ciutadana. [Descarrega't l'estudi](#)

SUPORT A ENTITATS

Amb l'objectiu de promoure l'associacionisme i l'aprofundiment democràtic a través d'una societat civil organitzada, desenvolupem projectes en col·laboració amb entitats i ens coordinem en plataformes de representació conjunta. Per altra banda, des de la Fundació dediquem espais i recursos a entitats amb valors progressistes i laics. Per això, disposem d'un seguit d'actuacions per donar suport a aquestes associacions:

Entitats beneficiàries		
Cessió d'equipaments	Barcelona - Avinyó 44	4
	Barcelona - La Plana	1
Dinamització de l'espai ferrer i guàrdia	Rubí	1
	Vilanova i la Geltrú	1
	Sant Carles de la Ràpita	12
Programa de suport a iniciatives laiques	Palafrugell	1

JORNADES, ACTES I DIVULGACIÓ

WEBINAR “Les subvencions municipals a entitats i els efectes de la Covid-19” 5 de maig de 2020

El 5 de maig des de la Fundació vàrem generar un espai de trobada i reflexió per tal que els ajuntaments poguessin compartir experiències i neguits al voltant de l'acció subvencional i les afectacions generades per l'estat d'alarma. Com s'adaptaran les convocatòries de subvencions per tal de rebaixar al mínim les afectacions a les entitats? Com s'hauria d'impulsar una línia d'ajuts per facilitar el pagament de les despeses corrents de les entitats? Quins aprenentatges en podem extreure de la situació actual? Aquest seminari va donar lloc a la generació de la *“Guia de reptes i propostes per fer front a les conseqüències de la COVID-19 des de l'acció subvencional”*.

WEBINAR “Eines digitals per a la democràcia participativa” 15 d'octubre de 2020

Organitzat per La Salle-URL i Localret per aportar coneixement sobre la transformació digital i tendències als responsables polítics i tècnics del món local. Davant els reptes de la nova era digital, des de les administracions públiques en solucions tecnològiques lliures que fan un ús ètic de les dades de manera

garantista i que busquen fórmules per a una governança democràtica, Decidim obre camí com a projecte de programari lliure i com a plataforma de participació, de manera pionera, entomant molts d'aquests reptes.

Tallers de participació ciutadana

A partir de l'experiència acumulada a través de les recerques o dels diferents projectes que desenvolupem al territori desenvolupem projectes de transferència de coneixement. Al llarg de 2020 hem desenvolupat diversos tallers de capacitació sobre participació ciutadana, sobre comunicació 2.0, sobre dinàmiques per a la participació o sobre innovació en el marc associatiu, per encàrrec de la Diputació de Barcelona.

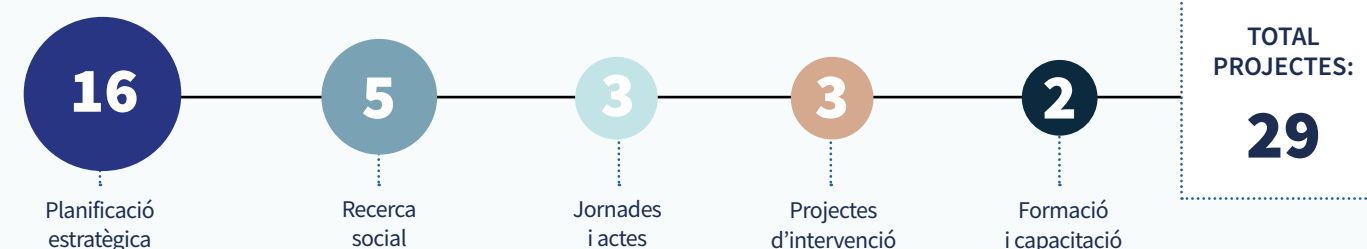
Tallers de subvencions

Amb l'objectiu de fomentar i enfortir el moviment associatiu de Viladecans, l'Ajuntament desenvolupa un Pla de Formació per a Entitats, la Fundació hi hem participat en aquesta edició fent capacitació a entitats sobre acció subvencional.

05

Joventut

Què fem?

- Aportem la nostra experiència en el desenvolupament de polítiques de joventut per acompanyar en el disseny de **planificació estratègica** per a municipis i comarques que posi en el centre les necessitats de les persones joves i incrementi les oportunitats al seu abast, tot promovent la seva participació i implicació en els afers col·lectius.
- Estimulem la **recerca aplicada i la innovació en matèria de joventut**.
- **Capacitem professionals, responsables de polítiques de joventut i entitats** de joves per fomentar actuacions de qualitat envers les persones joves.
- Defensem unes polítiques de joventut transformadores, que permetin als i les joves desenvolupar els seus projectes vitals i que redueixin les desigualtats. Per incidir políticament elaborem **documents de posicionament o de recomanacions per a les polítiques públiques**.
- **Fomentem l'ocupabilitat** de les persones joves a través de projectes que posen en valor les competències adquirides en el treball voluntari i associatiu.

Des de la Fundació Ferrer i Guàrdia continuem apostant per posar en el centre el debat sobre les polítiques de joventut i, especialment, d'aquelles que tenen un impacte més directe en les condicions de vida dels joves, les polítiques d'emancipació. Per això, continuem generant documents de reflexió i d'incidència i traslladant aquestes reflexions als projectes que executem en el territori i desenvolupant formacions a polítics i tècnics.

La pandèmia provocada pel SARS-CoV-2 ha marcat bona part de la nostra reflexió en matèria de joventut. Hem generat espais de debat al voltant dels impactes que ha tingut i que pot tenir el nou context en les persones joves i sobre com des de les polítiques de joventut i els serveis de joventut s'ha d'articular una resposta ràpida i adaptada a les noves necessitats. Vam llançar el *hashtag* #EmergènciaJoventut, perquè si bé l'emergència sanitària, i després l'emergència educativa estaven presents a l'agenda pública, mancava atenció per a la precària situació de moltes persones joves, que veien com una segona crisi els queia a sobre.

Tot i el nou context, hem desenvolupat planificacions estratègiques per orientar les polítiques locals i la seva translació al territori, així com estudis sobre elements que marquen les oportunitats dels i les joves com són les bretxes digitals, que se superposen a les desigualtats existents i les augmenten, o sobre els projectes i programes d'orientació i acompanyament, que són centrals en les definicions de trajectòries.

PLANIFICACIÓ ESTRATÈGICA

Els **Plans Locals de Joventut** continuen sent l'eina per excel·lència per diagnosticar la realitat juvenil local i per fer la planificació estratègica de les mesures a desenvolupar al llarg del mandat per donar resposta a les necessitats juvenils. El 2020 hem acompanyat l'elaboració de prop d'una vintena de PLJs ja sigui fent-nos càrrec de la seva elaboració de forma exclusiva, ja sigui a través de l'assessorament i revisió en formacions específiques. Amb tots aquests, la Fundació ja n'ha acompanyat més d'un centenar al llarg de la seva trajectòria; còpsant, en cada moment, les necessitats d'adaptació específiques a cada territori.

La necessitat de vertebrar els territoris amb municipis amb poca població, dispersos, i de mancomunar recursos, fa que els **Plans Comarcals de Joventut** siguin una eina cada cop més necessària, aportant visions i solucions col·lectives a les necessitats locals. El 2020 hem rebut l'encàrrec de l'Observatori Català de la Joventut de fer una publicació sobre els Serveis comarcals de Joventut a partir de l'explotació de *l'Enquesta a municipis i comarques sobre polítiques de joventut 2016-2017*.

Més enllà de la planificació estratègica global, durant el 2020 també hem acompanyat l'elaboració de **plans d'usos i de dinamització d'equipaments per a joves**, que estableixen quin rol juguen aquests instruments en el desplegament de les polítiques de joventut en cada territori.

ESTUDIS I PUBLICACIONS

—● Consells comarcals i polítiques de joventut. Una anàlisi de l'Enquesta a municipis i comarques sobre polítiques de joventut 2016-2017

Publicació encarregada per l'Observatori Català de la Joventut que analitza l'estructura, el funcionament i el tipus de polítiques de joventut que es desenvolupen des dels 42 Serveis Comarcals de Joventut. Per a la publicació hem elaborat un model teòric de Servei Comarcal a partir de la normativa existent i hem analitzat la proximitat o distància de cada Servei respecte el model. Es tracta d'una publicació pionera en l'àmbit i que obre tot un camí per al debat sobre quin ha de ser el mode i la funció dels Serveis Comarcals de joventut.

—● La figura i los procesos de orientación en los itinerarios formativos no lineales. Las escuelas de segunda oportunidad

Es tracta d'un estudi centrat en la dimensió orientadora de les Escoles de Segona Oportunitat acreditades a Espanya i en la seva funció per atendre a les persones amb trajectòries de desafecció escolar i abandonament. L'informe vol valorar la figura professional de l'orientació, així com aquelles pràctiques d'èxit que contribueixen tant a la inserció laboral com a la recuperació dels itineraris de formació. En aquesta investigació també s'ha examinat els impactes de la crisi de la pandèmia en aquests centres, a la vegada que s'analitzen reptes i oportunitats davant aquesta nova realitat.

—● Treball de camp i avaluació de fires locals de formació i ocupació en el marc de les prioritats per a l'impuls del Sistema de Formació i Qualificació Professionals

Aquest projecte s'emmarca en el procés de reflexió per part del Consell Català de la Formació Professional de la configuració de les fires i altres esdeveniments per poder fer orientació i acompanyament a les persones en transició formativa o laboral, principalment el col·lectiu jove.

Els resultats que es desprenen de l'estudi posen de manifest la necessitat d'impulsar un nou model de Fires a Catalunya. L'objectiu és donar resposta a les necessitats de les persones que volen orientar o reorientar el seu futur professional acompanyant-les en el seu despertar vocacional. Per a assolir-lo, el nou model planteja sis grans reptes:

- Fomentar una major participació de les empreses en els esdeveniments
- Incloure experiències vivencials en els esdeveniments
- Dur a terme actuacions d'orientació permanents
- Donar a conèixer els oficis estratègics
- Posar la persona al centre amb una perspectiva inclusiva
- Fomentar l'organització sectorial dels espais físics dels esdeveniments

Fires i empreses: com potenciar el sistema d'orientació de l'FP a Catalunya. Anna Oliva, El Diari de l'FP al Diari de l'Educació, 27 de gener de 2021.

—● El empleo juvenil en España ante la crisis de la COVID-19: impacto en la desigualdad laboral por género desde un enfoque interseccional (UdL, UPF, UdV, UB, LABORA, Fundació iSocial i FFiG)

Recerca desenvolupada en el marc de la Convocatòria del Fons Supera Covid19 del Banco Santander i la CRUE. Es tracta d'una recerca per analitzar les estratègies dels i les joves en l'àmbit laboral davant la nova situació de crisi provocada per la Covid, així com experiències d'innovació social que s'hagin generat per abordar les necessitats dels i les joves. Es tracta d'una recerca liderada per la UdL en la que també participen la UPF, la UdV, la UB, LABORA (Servei Valencià de Formació i Ocupació) i la Fundació i-Social.

Redacció de la “Guia pràctica per a l'elaboració de la Diagnosi del Pla local de Joventut” (Diputació de Barcelona – Oficina del Pla Jove)

Guia que trasllada orientacions pràctiques per tal que els professionals de joventut en l'àmbit local coneguin els requisits amb què ha de comptar una diagnosi per a l'elaboració d'un Pla Local de Joventut. Pendent de publicació.

FORMACIÓ

En les formacions a professionals i responsables de joventut sintetitzem els aprenentatges fets en les planificacions estratègiques a nivell territorial, i en els més de 30 anys d'estudis i de reflexió sobre polítiques de joventut.

Dissenys de Plans Locals de Joventut: Emmarcament teòric, suport presencial a la redacció i suport *online* (Diputació de Barcelona-Oficina del Pla Jove).

Curs adreçat a personal tècnic dels Serveis Locals o Comarcals de Joventut, el 2019 hem finalitzat la 4a. En aquesta edició hem donat suport a una vintena de municipis als quals hem format, assessorat i revisat en l'elaboració dels dissenys dels seus Plans Locals i Comarcals de Joventut.

JORNADES I ACTES

Ponència “Repensant les polítiques de formació per a les persones joves; nous reptes i nous horitzons” En el XXII Fòrum d'Estudis sobre la Joventut “Co-creació, drets i projectes de vida: Cap al Congrés de la Joventut de Catalunya”

La crisi global provocada per la Covid-19 marca l'esgotament d'un model de desenvolupament que s'ha mostrat incapaç de generar benestar per a la majoria dels ciutadans joves, que ha comportat l'increment de les desigualtats i la paulatina pauperització de les condicions de vida d'amplis col·lectius de persones joves. Cal defensar que **la inversió social en joventut té un caràcter estratègic fonamental**. En el cas concret de la formació, estem assistint a canvis significatius tant en els seus continguts, com en la seva utilitat o en les metodologies d'aprenentatge. Les modalitats de formació *online* han experimentat un notable creixement i els canvis en les estructures productives han fet que es requereixin constants actualitzacions. A la seva ponència al Fòrum, la Fundació va esmentar diversos **reptes en relació a la cobertura, la qualitat i la pertinència de les polítiques de la formació**.

Jornada “Professionals de l'Orientació: Potenciadors d'Oportunitats” (3 de desembre de 2020, Webinar via zoom)

La jornada Activa't 2020 “Professionals de l'orientació: potenciadors d'oportunitats” va estar dedicada als reptes i oportunitats de les Escoles de Segona Oportunitat (E2O). A la sessió es van presentar els primers resultats de l'informe Activa't, es va comptar amb la intervenció de tres experiències d'èxit i es va mantenir un diàleg entre professionals de l'orientació i de la investigació.

Seminaris: “Polítiques de joventut en temps de Covid-19: reptes i mecanismes per a la transformació”

Arrel de la crisi estructural desencadenada per la pandèmia de la Covid-19, que afecta i afectarà en major mesura a les persones joves, la Fundació Ferrer i Guàrdia va organitzar el seminari “Polítiques de joventut en temps de Covid-19”. El seminari es va desenvolupar en dues trobades, el passat 9 i 23 de juliol, on es van trobar diferents experts i expertes en joventut. Resum de la primera sessió [aquí](#) i resum de la segona sessió [aquí](#).

PROJECTES D'INTERVENCIÓ

La Fundació Ferrer i Guàrdia centra bona part de la seva intervenció en l'apoderament juvenil. En el darrer any, hem donat continuïtat i hem dissenyat nous projectes orientats a **posar en valor la pràctica associativa**, tant des de la seva vessant de transformació i millora de l'entorn i de la vertebració social, com en tant que espai de formació i de creixement personal. Aquests projectes destaquen la importància de les competències i habilitats adquirides en la pràctica associativa i voluntària i posen de manifest el seu impacte en la millora de l'ocupabilitat juvenil. En aquest sentit, el **programa “Activa’t”**, que comprèn diversos projectes, s'ha desplegat tant a Catalunya com al conjunt de l'Estat.

En el marc d'aquest programa, s'han signat convenis amb administracions públiques i entitats.

De les actuacions desenvolupades al llarg del 2020, destaquem el projecte **Activa't-Joves Referents** que busca incorporar a joves d'orígens diversos en entitats del lleure educatiu. L'objectiu és que **esdevinguin persones referents en aquests espais** per facilitar la participació i la inclusió social d'altres infants i joves. A la vegada, promou la interculturalitat en l'entorn de l'associacionisme educatiu.

Alhora s'ha avançat en la creació d'una eina conjunta **d'acreditació de competències associatives** amb el Consell de Joventut de Barcelona (CJB), a partir de l'eina pròpia de la per la Fundació i l'eina Posa't en Valor del CJB. Durant el 2020 s'ha concretat el disseny de l'eina conjunta que acredita les competències desenvolupades al llarg de la trajectòria associativa de la persona i que s'implementarà durant el 2021.

El 2020 també s'ha avançat en l'ampliació de complicitats amb l'administració per ser avaladores del reconeixement d'aquestes competències. Al llarg del 2020 hem impulsat el desenvolupament d'un **grup de treball per a l'acreditació de competències associatives** entre la Direcció General de Joventut de Catalunya, el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya i el CJB. El grup de treball ha comptat amb 5

sessions en les quals s'han debatut diverses dimensions de l'acreditació i certificació de competències associatives. En les trobades també ha participat la Direcció General d'Acció Cívica i Comunitària.

En la divulgació i visibilitat dels diferents projectes i actuacions vinculades a l'Activa't hem incrementat la dotació de continguts a la web nostra web <https://activat.ferrerguardia.org/> i la seva difusió a les xarxes.

Activa't - Eina d'acreditació

Desenvolupament i reconeixement de competències des de l'acció voluntària i preparació per a la inserció laboral.

Activa't -Joves Referents

Programa d'incorporació de joves d'orígens diversos com a monitors/es i caps a entitats de lleure educatiu, i treball per a la interculturalitat a les entitats.

Construint alternatives

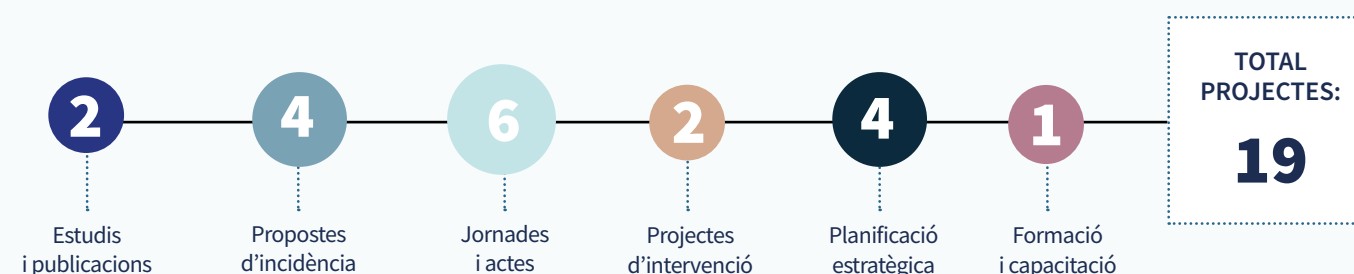
Al llarg de l'any hem donat suport i hem fet difusió de materials audiovisuals per a donar a conèixer experiències de desenvolupament de projectes ocupacionals en el marc de l'economia social per part de persones amb trajectòria associativa.

A la vegada, hem ampliat el radi d'acció obrint una nova línia de treball en el marc del consum conscient, i hem realitzat, conjuntament amb l'Escola Lliure el Sol i Pam a pam, un vídeo divulgatiu per donar a conèixer recursos d'Abastiment agroecològic a les entitats de lleure educatiu.

06

Laïcitat, drets civils i pensament crític

Què fem?

- Defensem l'emancipació de les persones mitjançant **estudis i publicacions que busquen fomentar la llibertat de consciència** a través del pensament crític i la laïcitat.
- Realitzem **jornades obertes al públic** o adreçades a col·lectius concrets per tal de traslladar la visió dels nostres estudis i publicacions a la societat.
- Incidim en l'**educació en valors** a través de projectes d'intervenció que aprofundeixin en l'ús responsable i crític de les noves tecnologies, en la igualtat de gènere, o en la promoció de la convivència i el valor de la diversitat i la interculturalitat.
- Treballem per aconseguir una **societat més justa i igualitària a través de la planificació estratègica** de mesures que s'adeqüin a aquest objectiu, com la igualtat entre homes i dones i la cohesió social.

Aquest 2020 hem potenciat la divulgació dels principis de la Fundació a partir de publicacions i estudis amb la mirada posada en l'actualitat i amb l'elaboració de campanyes d'incidència. La defensa d'un Estat laic i d'una educació plenament laica han centrat bona part dels nostres esforços reflectits en aquest eix; però també han cobrat un protagonisme inesperat línies de treball com les vinculades a les bretxes digitals. L'esclat de la pandèmia i la centralització de bona part de la nostra activitat en l'àmbit digital han fet emergir les desigualtats digitals que ja veníem denunciant, i s'han introduït a l'agenda pública i al debat polític.

ESTUDIS I PUBLICACIONS

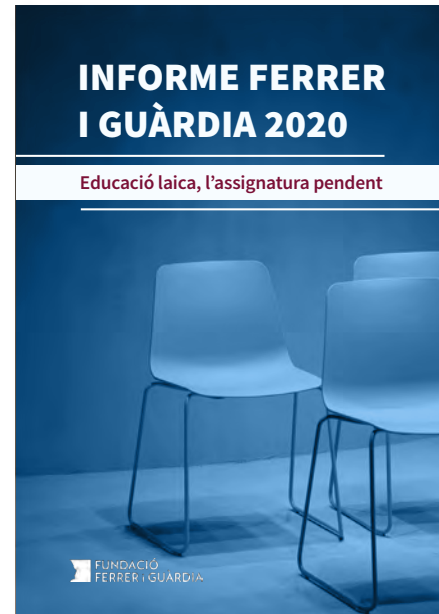
—● “Informe Ferrer i Guàrdia 2020. Educació laica, l'assignatura pendent”

La 9a edició de l'informe Ferrer i Guàrdia recopila i actualitza les principals dades sobre secularització i sobre laïcitat a Catalunya i a Espanya i convoca reflexions de diversos autors i autores que han focalitzat els seus articles en l'educació laica. La modificació de la Llei d'Educació feia pertinent centrar en aquesta temàtica l'Informe d'aquest any. En aquesta edició han participat una dotzena d'articulistes entre els que destaquem a l'escriptora Najat El Hachmi o l'expresident d'Europa Laica, Francisco Delgado.

Aquest any, l'estudi s'ha publicat tant en castellà com en català i tant en versió pdf en obert, com en paper.

Informe FiG 2020 - Català

Informe FiG 2020 – Castellà

—● Robotics. Retos de los centros de dinamización digital y social

Estudi sobre els centres de dinamització digital a Espanya i el seu rol en l'abordatge de les bretxes digitals existents en la nostra societat. **Robotics vol posar en valor aquests espais en tant que serveis essencials en la provisió d'accés a les TIC i en el desenvolupament de les capacitats digitals** de la ciutadania, també cap a les persones joves, a l'hora que mostra la necessitat d'aprofundir en l'abordatge dels elements que condicionen la bretxa de qualitat d'ús o aprofitament.

—● Blog Espai de Llibertat

El blog “Espai de Llibertat” recull articles i reflexions que ens permeten divulgar idees i plantejar debats al conjunt de la ciutadania.

PROPOSTES D'INCIDÈNCIA

—● Manifest per un Estat Laic

Amb aquest manifest l'entitat a més d'instar al govern a complir les seves propostes electorals, proposa anar més enllà i aposta per un estat plenament laic on no es vulnerin els principis constitucionals de la igualtat i la neutralitat de l'Estat en assumptes religiosos, la qual cosa passa per la derogació del Concordat.

El manifest publicat per l'entitat fa especial èmfasi en l'ensenyança de la religió a les aules finançada per fons estatals i aposta per una escola pública lliure de dogmes que sigui inclusiva i que no segregui l'alumnat per qüestió de creença, el que passa per la constitució d'un model veritablement laic que fomenti la lliure consciència. La derogació de l'acord educatiu entre l'Estat i la Santa Seu, és per a la Fundació l'element bàsic per garantir el respecte dels principis constitucionals citats anteriorment.

—● Ronda de reunions amb grups parlamentaris

Ronda de trobades amb representants parlamentaris de la Comissió d'Educació al Parlament de Catalunya, per presentar una nova campanya que defensa un estat plenament laic i una escola pública lliure de dogmes que sigui inclusiva, que no segregui l'alumnat per qüestió de creença i que fomenti la lliure consciència.

Vam poder exposar la nostra tasca als grups parlamentaris Socialistes i Units per Avançar, de Catalunya En Comú Podem i de Ciutadans. Algunes reunions van quedar interrompudes per l'inici de la pandèmia.

—● Comunicat: Les entitats en defensa de la laïcitat de Catalunya rebutgem la introducció de l'assignatura de religió islàmica i reclamem una educació lliure de dogmes i sense adoctrinament

Comunicat impulsat per Europa Laica, Ateus de Catalunya i la Fundació Ferrer i Guàrdia.

Les entitats signants, amb motiu de la introducció d'una nova assignatura de religió als centres educatius, rebutgem que s'utilitzin els centres per ensenyar dogmes i fer proselitisme. L'espai per a la formació religiosa, catòlica, islàmica o de qualsevol confessió, no han de ser els centres educatius i no ha de ser finançada amb fons públics. Defensem l'educació laica perquè és integradora i inclusiva, perquè respecta

les creences de l'alumnat sense imposar-ne cap sobre les altres. Per aquest motiu, defensem que l'assignatura de religió, de qualsevol confessió, ha de quedar fora de les escoles sostingudes amb fons públics.

Aquest comunicat va tenir certa repercussió als mitjans: "Religió a l'escola pública, a partir del pla pilot de religió islàmica a l'escola pública". L'Ofici d'Educació, dins El suplement, Catalunya Ràdio, 25/10/2020

"L'islam a l'escola" TV3 20/10/2020

Comunicat

—● Bretxes digitals: noves expressions de les desigualtats

En aquest article presentem una aproximació teòrica a les diferents dimensions de la bretxa digital, analitzem les principals dades estadístiques existents entorn la bretxa digital i proposem el treball a desplegar per les diferents administracions públiques davant els *reptes que es plantegen*.

JORNADES I ACTES

Presentació de l'informe “La bretxa digital en les persones ateses per entitats socials”

El 16 de juny es va presentar l'informe elaborat a demanda de la Taula del Tercer Sector Social de Catalunya “La bretxa digital en les persones ateses per entitats socials”.

L'objecte de l'estudi és la reflexió del fenomen de la bretxa digital entre les persones que són ateses per entitats socials realitzant una diagnosi que ha permès quantificar i qualificar aquest fenomen entre les diferents entitats de la Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya.

La presentació va consistir en una trobada virtual retransmesa a la plataforma de Youtube organitzada per m4social. Es pot recuperar [aquí](#).

Jornada d'Interculturalitat 2020 “Com participem conjuntament amb entitats diverses?”

El 7 de novembre van tenir lloc les Jornades d'Interculturalitat 2020 organitzades per la Fundació Ferrer i Guàrdia, Esplais Catalans, la Federació de Casals de Joves de Catalunya i l'Escola Lliure el Sol. Es tracta d'unes jornades de formació i debat intern l'objectiu de les quals és treballar per esdevenir entitats més diverses i transformar les nostres xarxes en espais més interculturals. La sessió va ser *online* degut a la situació sanitària.

Xerrades “La importància d'una educació laica”

Hem dut a terme diverses xerrades sobre la importància de l'educació laica i d'un sistema educatiu laic, a petició de diverses formacions polítiques.

20 de maig, “La importància d'un sistema educatiu laic”
JERC

27 de novembre “La importància d'una educació laica”
PSC

Col·loqui sobre la laïcitat i el fonamentalisme religiós “La llibertat i la vida, contra el sotmetiment i la mort”

El 25 de novembre es va celebrar aquesta conferència *online* per reflexionar sobre com la laïcitat pot donar resposta al fonamentalisme religiós en una societat democràtica davant del ressorgiment de la violència després de l'assassinat del professor francès, Samuel Paty, o els atemptats a Niça i Viena.

En aquest debat hi van participar com a ponents Najat El Hachmi, escriptora i assagista, Joan Subirats, professor de ciència política de la Universitat Autònoma de Barcelona, i Josep Ramoneda, director de l'Escola Europea d'Humanitats. L'acte va ser conduït per Vicenç Molina, vicepresident de la Fundació Ferrer i Guàrdia.

Vídeo de la conferència [aquí](#).

Robotics. Retos de los centros de dinamización digital. Los centros de dinamización digital y las personas jóvenes.

Seminaris sobre els reptes dels centres de dinamització digital, en la superació de les bretxes i en la inclusió i atenció a les persones joves.

Seminari “Wifi, tauletes i covid-19, o com reduir l'escletxa digital a l'escola” Smart City Week

Debat organitzat pel Pla Estratègic Metropolità de Barcelona i l'Ara Criatures, on també han intervingut Ana Albalat, sub-directora general de Recerca i Cultura Digital del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, i Núria Alonso, tècnica de Col·lectiu en projectes d'inclusió digital.

PROJECTES D'INTERVENCIÓ

Una de les bases de l'emancipació personal és el pensament crític. Per assolir aquest objectiu, des de la Fundació treballem amb diferents projectes que busquen fomentar aquest sentit crític a l'hora de prendre decisions, així com educar en valors i fomentar la laïcitat. Bona part d'aquestes actuacions s'engloben en un programa marc anomenat "Compromís TIC: A favor de la igualtat i la interculturalitat des de l'educació en valors" i que fa al·lusió al compromís de la Fundació en la defensa i reivindicació de valors que promouen l'emancipació i en destaca el paper de les noves tecnologies, com a entorn sobre el que és necessari incidir.

Així mateix, durant el 2020 hem desenvolupat actuacions per fomentar la igualtat de gènere que s'han concretat en sessions de teatre fòrum i en unitats didàctiques i recursos en el marc del projecte "Joves i adolescents, comprenent el valor de la igualtat de gènere".

Eix noves tecnologies

Càpsula formativa sobre joves i TIC "Segurnet"

Formació adreçada a educadors/es d'educació en el lleure sobre la relació dels i les joves amb les TIC i les xarxes socials on es desenvolupen conceptes com identitat digital, petjada digital, riscos i potencialitats de les TIC i les XXSS, bretxes digitals i es reflexiona sobre com relacionar-nos i posicionar-nos en entorns digitals.

Formació desenvolupada *online* a través de l'Escola Lliure el Sol

Formació sobre ciberassetjament

Formació a educadors/es sobre ciberassetjament en col·laboració amb l'Escola Lliure el Sol i la Cooperativa Nus Teatre.

Eix interculturalitat

Formació sobre interculturalitat i participació

Les entitats laiques i progressistes continuen treballant per esdevenir més diverses, és per aquest motiu que hem desenvolupat i participat en una formació sobre interculturalitat i participació.

Eix igualtat de gènere

Sessions de Teatre Fòrum amb Nus Teatre

Obra de teatre que ajuda a la reflexió sobre les situacions de masclisme i/o micromasclisme que encara són presents a la nostra societat. El format de teatre fòrum ha permès les reflexions compartides dels nois i noies participants sobre els rols de gènere i les relacions abusives. Algunes de les sessions s'han adaptat a formats telemàtics.

Eix promoció de la participació:

Projecte "En Joc"

Aquest és un projecte que vol posar en valor experiències de foment de la participació infantil, com la que es desenvolupa a les associacions educatives, experiències de participació en centres educatius,

així com experiències de participació promogudes des de l'administració, com els Consells d'Infants. Durant el 2020 s'ha centrat en avançar en establir indicadors per avaluar la participació d'infants i joves a les entitats de lleure.

PLANIFICACIÓ ESTRATÈGICA

• Programa de Prevenció de Drogues i riscos associats (Palau-solità i Plegamans)

Des de la Fundació Ferrer i Guàrdia hem donat suport a l'elaboració del nou Pla de Prevenció de Drogues i Addiccions de Palau-solità i Plegamans pel període 2020-2025. L'objectiu del PPDA és prevenir i reduir el consum de substàncies que produeixen addiccions o dependència com són les begudes energètiques, les alcohòliques, el tabac, el cànnabis, els hipnosedants, la cocaïna i altres drogues, així com altres addiccions com poden ser el joc i l'ús de pantalles.

• Pla Local d'Infància i Adolescència (Sant Just Desvern)

Hem acompanyat en la diagnosi i el disseny d'aquest instrument de planificació estratègica per tal d'analitzar la realitat dels menors d'edat en aquest municipi, així com la definició d'objectius, l'elaboració de propostes d'actuació per a les polítiques municipals i la seva planificació.

• Pla Educatiu local (Torrelles de Llobregat)

Implicar a la comunitat educativa en la reflexió i el debat sobre el futur és el primer pas per planificar les polítiques públiques. Aquest és el cas de Torrelles de Llobregat on des de la Fundació Ferrer i Guàrdia hem donat suport en la diagnosi del nou Pla Educatiu de Ciutat. L'objectiu d'aquest planejament és consensuar amb tots els agents les línies d'actuació prioritàries.

• Pla Intern d'Igualtat de Gènere (Aigües de Manresa)

Hem acompanyat la diagnosi i el disseny d'aquest instrument per garantir la igualtat de gènere en el si de les organitzacions.

07

Llegat de Ferrer i Guàrdia

4

Jornades i actes

2

Formació i capacició

TOTAL
PROJECTES:

6

Què fem?

- **Difonem l'obra de Ferrer i Guàrdia i de l'Escola Moderna** a través de l'arxiu de la Fundació, el digitalitzem perquè tothom pugui accedir al seu llegat pedagògic i el compartim a través de la web.
- **Reivindiquem la figura del pedagog i el seu reconeixement** per part de la societat i les seves institucions amb la realització d'actes de divulgació, d'homenatge i de commemoració.
- Col·laborem amb institucions interessades a donar a conèixer Ferrer i Guàrdia i la seva obra.

INCIDÈNCIA I DIVULGACIÓ

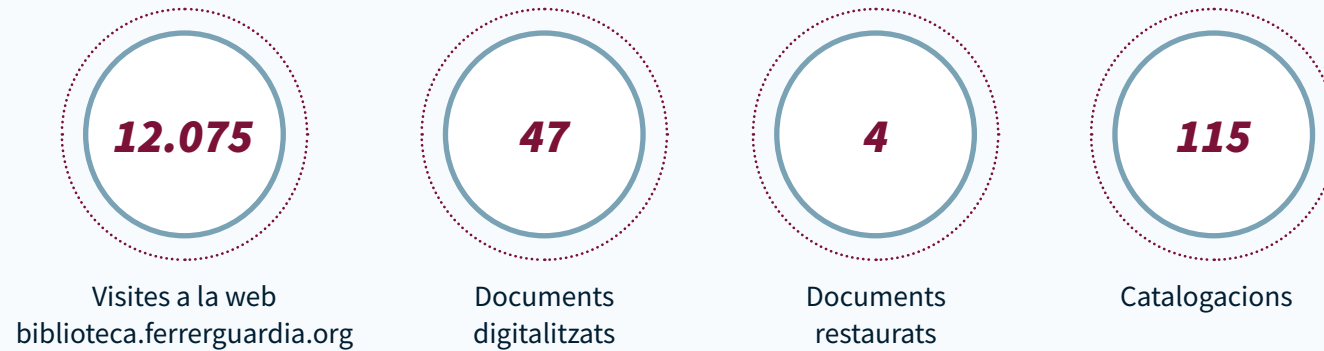
Arxiu Ferrer i Guàrdia

L'Arxiu Ferrer i Guàrdia és un centre de documentació per a l'estudi i la investigació que compta amb més de 7.000 publicacions i documents. Durant aquest 2020, la seva tasca ha consistit en:

- L'actualització del catàleg
- La digitalització de documents
- La restauració de documents
- La cessió de documents
- El manteniment del catàleg *online*

L'arxiu es pot consultar a través de la web <http://biblioteca.ferrerguardia.org/>
Des d'aquesta ubicació es poden descarregar els arxius digitalitzats.

INDICADORS

—● Exposició “La revolució pedagògica de Ferrer i Guàrdia”

A inicis de 2020 vam iniciar la itinerància de l'exposició “La revolució pedagògica de Ferrer i Guàrdia”. L'exposició està formada per plafons i *roll-ups* de fàcil muntatge i pot ser sol·licitada per a la seva exposició en ateneus, institucions educatives i/o equipaments cívics.

L'exposició, comissionada pel catedràtic d'Història de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona, Pere Solà Gussinyer, fa un recorregut per l'evolució

del pensament del pedagog català i de la institució d'ensenyament científic racional que va crear el 1901, l'Escola Moderna. Una proposta revolucionària per l'època que va introduir a Catalunya i a Espanya els principis de l'Escola Nova.

La itinerància va quedar aturada per la pandèmia i ha tingut dues ubicacions de les 5 previstes per al 2020: a Barcelona a la seu de l'Associació de Mestres Rosa Sensat i de la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica i a Sant Joan Despí, on l'exposició va ser inaugurada amb una xerrada sobre la vida i obra de Ferrer i Guàrdia i el seu llegat.

Davant la impossibilitat d'itinerar l'exposició com estava previst vam ampliar el recurs digital de suport a l'exposició perquè incorporés bona part dels continguts de l'exposició física.

<https://sway.office.com/mxdarwJxuhBGs7i7>

—● Vídeo “La pedagogia ferreriana: l'Escola Moderna de Ferrer i Guàrdia”

Aquesta peça respon, en paraules del vicepresident de la Fundació Vicenç Molina, a les següents preguntes: Quines són les característiques de la pedagogia ferreriana? Per què Ferrer i Guàrdia crea l'Escola Moderna? Quins són els seus referents pedagògics? Quines idees de la seva pedagogia s'han incorporat al sistema actual? Què manca per assolir encara? Aquest és un dels vídeos amb més visites al canal de Youtube de la Fundació Ferrer i Guàrdia.

JORNADES I ACTES

Ofrena floral al monument a Ferrer i Guàrdia

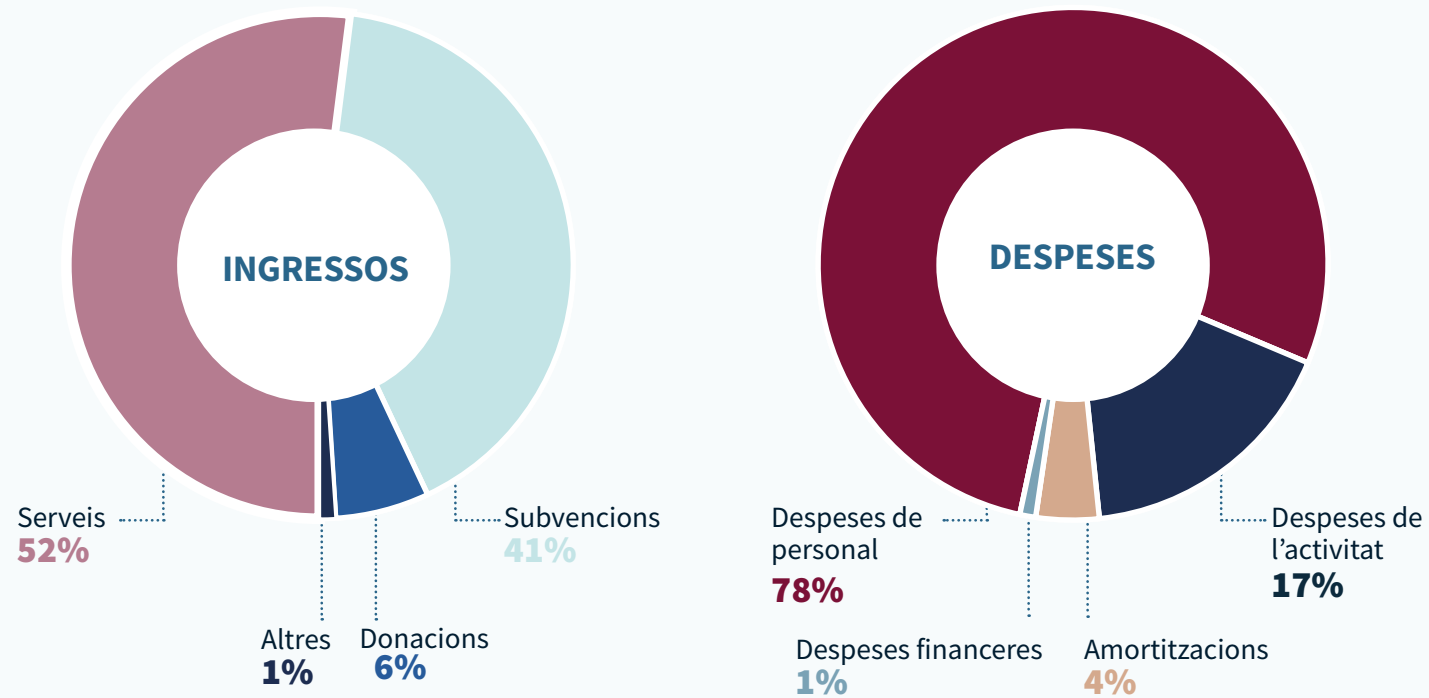
El 13 d'octubre va tenir lloc la tradicional Ofrena Floral a Francesc Ferrer i Guàrdia per commemorar el 111è aniversari del seu afusellament. En aquesta edició també s'ha celebrat el 30è aniversari de la inauguració del monument a Ferrer i Guàrdia. L'estàtua a Montjuïc es va inaugurar el 13 d'octubre de 1990 per l'alcalde Pasqual Maragall amb l'assistència de l'ambaixador de Bèlgica a Espanya i el tinent d'alcalde de la ciutat de Brussel·les, ja que el model original de l'escultura data de 1911 i es troba en l'actualitat davant la Universitat Lliure de Brussel·les.

L'acte d'enguany va comptar amb les intervencions convidades de Marc Serra, regidor del districte de Sants-Montjuïc, i de Pilar Gargallo, presidenta de la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica, que van homenatjar la figura del pedagog i la seva aportació a l'emancipació i a la llibertat. A més d'un homenatge a la figura de Ferrer i Guàrdia, en l'acte es va reivindicar la importància de defensar una escola

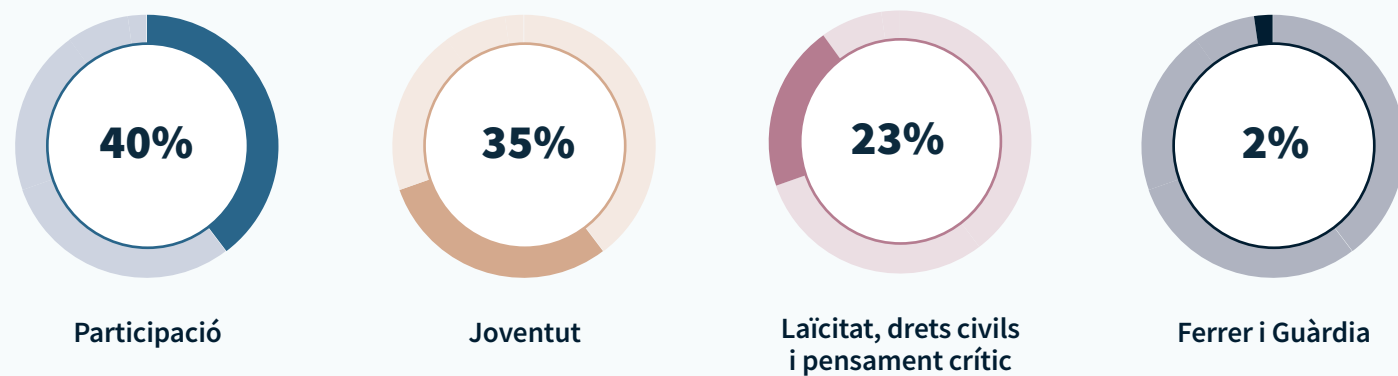

08

Informe econòmic

FONS SEGONS ÀMBITS D'ACTUACIÓ

09

Comunicació

80.963 visites al web

61.725 Fundació : www.ferrerguardia.org

12.075 Biblioteca: <http://biblioteca.ferrerguardia.org/>

7.163 Blog: <http://blog.ferrerguardia.org/>

↑ **3,85%**
RESPECTE
2019

Facebook

2.786 seguidors
162 publicacions

↑ **2,7%**
RESPECTE
2019

Twitter

2.766 seguidors
339 publicacions

↑ **13,9%**
RESPECTE
2019

Youtube

749 visualitzacions
8 vídeos publicats

LinkedIn (creat l'1 de maig 2019)

138 seguidors
65 publicacions

↑ **91,7%**
RESPECTE
2019

Instagram (creat l'1 d'abril 2019)

508 seguidors
63 publicacions

130 Impactes mediàtics

82
mitjans
digitals

37
butlletins
i portals

6
televisions
i ràdios

5
premsa
escrita

10

Qui som?

PATRONAT

Joan-Francesc Pont i Clemente
Presidència

Vicenç Molina Oliver
Vicepresidència

Joffre Villanueva Beltrán
Vicepresidència

Pablo Faura Enríquez
Secretari

Benet Cases Pallarès

Jaume Pieres Garcés

Josep Sellarès Casajuana

Maria Teresa Subirana García

Pere Vila Cassanyes

Xavier Bretones Hernández

M.Assumpta Baig Torras

Santiago Castellà Surribas

Caterina Pedregal
En representació d'Esplais Catalans
(gener-desembre 2020)

Andrea Gómez Castillo
En representació d'Acció Escolta de Catalunya
(desembre 2020)

Valeria García
En representació d'Acció Escolta de Catalunya

Carmen Alonso Villaverde
En representació d'Esplais Catalans
(desembre 2020)

EQUIP TÈCNIC

Sílvia Luque
Direcció General

Hungria Panadero
Coordinació recerca

Sergi Contreras
Gerència

Josep Mañé
Recerca

Sandra Gómez
Recerca

Oriol Alonso
Recerca

Martí Oliver
Recerca

Eloi Sendrós
Recerca

Aida Mestres
Projectes

Georgina Gilart
Projectes

Vicenç Molina
Publicacions i documentació

Josan Minguela
Tècnic participació digital

Sandra Ballester
Administració i arxiu

Andrea González
Disseny gràfic

Lara Fariñas
Projectes

Carlos Ortí
Comunicació

Jesús Sanz
Recerca

Nil Homedes
Tècnic participació digital

Miguel Garau
Arxiu

Mar Fernández
Comunicació

Sara Gil
Pràctiques

Clara Torres
Pràctiques

11

Treball en xarxa

AMB QUI HEM TREBALLAT:

- Agència Catalana de la Joventut
- Aigües de Manresa
- Ajuntament de Barcelona
- Ajuntament de Cabrera d'Anoia
- Ajuntament de Capellades
- Ajuntament de Castellbisbal
- Ajuntament de Copons
- Ajuntament de Font-rubí
- Ajuntament de Gualba
- Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat
- Ajuntament de La Palma de Cervelló
- Ajuntament de Manlleu
- Ajuntament de Palau-solità i Plegamans
- Ajuntament de Sant Esteve Sesrovires
- Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat
- Ajuntament de Sant Joan Despí
- Ajuntament de Sant Just Desvern
- Ajuntament de Sant Pere de Torelló
- Ajuntament de Sallent
- Ajuntament de Subirats
- Ajuntament de Tarragona
- Ajuntament de Terrassa
- Ajuntament de Torrelles de Llobregat
- Ajuntament de Vallbona d'Anoia
- Ajuntament de Viladecans
- Ajuntament de Vilassar de Mar
- Ciudades y Gobiernos Locales Unidos
- Consell d'Associacions de Barcelona
- Diputació de Barcelona
- Generalitat de Catalunya
- Observatori Català de la Joventut
- Universitat de Lleida

ALIANCES ESTRATÈGIQUES I PLATAFORMES:

COL·LABORACIONS:

- Acció Escolta de Catalunya
- AFEV
- Ajuntament de Castellbisbal
- Ajuntament de Figueres
- Ajuntament de Montcada i Reixach
- Ajuntament de Palau-solità i Plegamans
- Ajuntament de Sant Joan Despí
- Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda
- Ajuntament de Tarragona
- Ajuntament de Vacarisses
- Ajuntament de Vilafranca del Penedès
- Asociación Española Escuelas de Segunda Oportunidad
- Associació de Casals i Grups de Joves de Catalunya
- Associació de Mestres Rosa Sensat
- Associació Esportiva Ciutat Vella
- Associació ISIL
- AupeX
- Centre Democràtic de Caldes de Montbui
- CJB
- CJE
- CNJC
- Colectic
- Connectats
- Consell Comarcal de l'Alt Empordà
- Consell Comarcal de l'Anoia
- Consell Comarcal del Berguedà
- Consell Comarcal del Maresme
- Consell Comarcal del Segrià
- Consell de la Joventut de València
- Cooperativa INCOOP
- Coordinadora Mentoria Social
- Direcció General de Joventut
- Escola Lliure el Sol
- Esplais Catalans (ESPLAC)
- Federació de Casals de Joves de Catalunya
- Federació de Moviments de Renovació Pedagògica de Catalunya
- Fundació Diagrama
- Fundació Mercè Fontanilles
- Fundación Cibervoluntarios
- Guadalinfo
- Joventut Europea Federalista
- Juventud Europea Federalista de España
- KZgunea
- Mans a les mans
- Pam a Pam
- Plan de Competencias para la Empleabilidad de Extremadura
- Punt de referència
- Redes de Ateneos
- Tot Raval
- Universidad de Deusto
- Universidad de Sevilla
- Universitat Autònoma de Barcelona
- Universitat de Lleida
- Universitat de València
- Universitat Jaume I de València
- Xarxa Punt Tic
- XarxAteneu

AMB EL SUPORT DE:

La Fundació Ferrer i Guàrdia és una entitat sense afany de lucre. Per finançar part de les seves activitats es sol·licita el suport de diferents institucions públiques o es participa en convocatòries i concursos públics de finançament de projectes. Al 2020, hem comptat amb el suport de les següents administracions i organitzacions:

"Instruiu-vos i sereu lliures, associeu-vos i sereu forts, estimeu-vos i sereu feliços"

(Anselm Clavé)

www.ferrerguardia.org
936 011 644
fundacio@ferrerguardia.org
C/Avinyó 44, 1r. 08002 Barcelona

FUNDACIÓ
FERRER i GUÀRDIA